

weer toe te beproeven, wat den Heere wel-behaaglijk zij.

Het is te verwachten, dat mijn serie artikelen, die ik hiermede afsluit, bespreking zullen uitlokken. Bewijzen van instemming en van ontstemming ontving ik reeds. Juist daardoor beantwoorden zij aan hun doel. Ik voelde mij gedrongen (toen mij de gelegenheid tot schrijven werd geboden, welke ik liever ontweken was) om deze punten eens aan de orde te stellen. Of ik daarmede sommigen onaangenaam ben geweest, bezwaart mij in het minst niet. Het is beter elkaar rondborstig de waarheid te zeggen en dan trouwhartig de handen ineen te slaan, dan langzaam van elkander te vervreemden. Het is niet zoo erg daarbij eens warm te loopen, als elkaar „als zoovele ijsbergen voorbij te drijven.“

Voor alles wat ik schreef, draag ik persoonlijk de verantwoordelijkheid. Achter „Jongeren“ of een dergelijke mystificatie heb ik mij niet verscholen. Natuurlijk zijn mijn artikelen wel een neerslag van wat ik in vele plaatsen van ons land heb opgevangen uit den mond van broeders en zusters van allerlei slag. Maar tot iemands spreekbuis heb ik mij niet laten maken. En waar de critiek aan het woord kwam, heb ik het timbre eerder verzacht dan doen aanzwellen.

Natuurlijk is het geenszins mijn bedoeling over al de in deze artikelen aangestipte zaken te gaan polemiseren. Ik heb mijn gedachten gebiecht en heb er volen vrede bij, dat een ander zijn hart mistort. Als de uitkomst maar mag zijn, dat wij ons weder rekenschap gaan geven, wat wij met ons streven naar Reformatie beoogen. Wij kunnen ons niet steeds in algemeenheden blijven bewegen.

Al ben ik mijnerzijds dus gaarne bereid van alle polemiek af te zien, al hoop ik mij van de zucht tot Rechthaberei vreemd te houden, ik moet mij een reserve voorbehouden. Dat betreft de quaestie der belijdenisschriften. Die zaak is te belangrijk, dan dat zij niet tot volle helderheid gebracht moet worden. „De Herant“ en „De Wachter“ hebben er reeds over geschreven. Laat ik vooropstellen, dat er m.i. tusschen ons van geen beginselverschil sprake is. Nocht over den inhoud, noch over het gezag der confessie bestaat er tusschen hen en mij wezenlijk verschil. Het ging als bij de handhaving onzer neutraliteit. De eene soldaat stond op de Scheveningsche pier en de ander op den St. Pietersberg. Zij stonden met den rug naar elkander toe. De een presenteerde het geweer aan de Britten, de ander aan de Feldgrauen. Toch dienden zij één zaak. Zoo schijnt het mij ook hier toe. Als „De Herant“ tegen miskenning der belijdenisschriften den klegen trekt, kruist hij dien niet met N. B. Niet voor miskenning, maar tegen de vereering der belijdenisschriften voerde ik het pleit. Tusschen beide bestaat zeer zeker verband, n.l., dat aan de waardeering der belijdenisschriften en der Synode van Dordrecht niets hinderlijker in den weg staat dan hun vereering.

Al is er dus m.i. van verschil in beginsel geen sprake, wel is er verschil in mentaliteit. Op het oogenblik wil ik hierop niet nader ingaan. Ik wil eerst eens afwachten of en wat de kerkelijke pers hier nog meer over schrijft. Vriendelijk vraag ik om toezending van artikelen, dienaangaande. Dan hoop ik nog eens de gelegenheid te vinden een en ander te zeggen over onzen band aan de belijdenisschriften, beoordeeld door een gewoon gemeentelid. Tenzij een ander het voor mij doet of de redactie van ons blad mij moede is.

En zoo is deze meer bijzondere quaestie toch weer een algemeene. Zij teekent den toestand onder ons, gereformeerden. Een in beginsel, verschillend in mentaliteit. Dat bloot te leggen, zat bij deze artikelen voor. Reformatie-mentaliteit te helpen aankweken, was mede mijn hoop. Moge ik deze zaak niet al te onbekwaam gediend hebben.

N. B.

Errata. Men leze in het vorig artikel voor „groot gebod“: groot gebod en voor spalter: psalter.

UIT DE SCHRIFT.

Bekend en geloofd.

„... en zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van 't uitgegaan ben, en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt.“ Joh. 17:8.

Jezus dankte den Vader, dat de discipelen de woorden Gods, die Hij hun gegeven had, ook hadden ontvangen.

Maar veel inniger nog dankte Hij, dat deze ontvangen woorden bij hen niet werkeloos zijn gebleven, maar gebleken zijn een kracht Gods tot zaligheid door het geloof.

Die woorden Gods hebben de jongeren niet zorgvuldig weggelegd als een kostbaren schat in een diep verborgen hoekje van hun hart.

Integendeel, die woorden zijn als zaadkorrelen ingelegd in den akker hunner ziel, ze zijn ontkiemd, en brengen vrucht voort.

Om die vrucht was het Christus te doen.

Hij gaf die dierbare Vaderwoorden niet weg, opdat ze verloren zouden gaan, maar opdat Hij ze terug zou ontvangen met winst.

Eerst was hier sprake van gegeven woorden.

Daarna van ontvangen woorden.

Nu van teruggegeven woorden.

Dit is immers de kracht en heerlijkheid van Gods Woord, dat het wederkeert tot Hem.

Dien weerkeer vindt ge in de belijdenis dergenen, die ervaren hebben, dat de opening van Gods woorden licht geeft.

Daarom dankt Christus, ziende op Zijn discipelen: „Zij hebben waarlijk bekend, dat Ik van 't uitgegaan ben en hebben geloofd, dat Gij Mij gezonden hebt.“

Schuilt hier evenwel niet een moeilijkheid?

Bekennen is belijden. Gaat dan het belijden aan het gelooven vooraf? Hebben de discipelen eerst beliden en daarna pas geloofd? De regel is toch precies omgekeerd, eerst gelooven, dan bekennen.

Er is hier evenwel nog geen sprake van een uitgesproken belijdenis als vrucht van volgroei, bewust geloof, maar van een oprechte, innerlijke erkenning des harten.

De jongeren zijn zóó maar niet gekomen tot de uitgesproken belijdenis van Christus als Zoon Gods. Eerst moest de hartelijke overtuiging dezer waarheid rijpen in hun binnenste.

Eenige jaren lang hadden ze Jezus' onderwijs genoten en het met buitengewone belangstelling gevolgd.

Ze hadden zoovele en zoo schoone waarheden beluisterd van de lippen van dezen Profeet, groot in woorden en in daden, die sprak niet als de dor-rationalistische, koud beredeneerende Schriftgeleerden, maar als Machthebbende. De Heiland is nooit begomen de waarheid van Zijn Zoonchap van boven af aan Zijn jongeren op te leggen of uit te leggen. Hij heeft haar als uitgangspunt van al Zijn onderwijs genomen en eerst aan het eind daarvan is de gouden cirkel weergekeerd tot dat aanvangspunt. Die Christusbelijdenis moest groeien in hun hart, saamgroeien met hun bewuste kennis, om ten slotte hun geest zóó geheel te vervullen, dat ze er niet van zwijgen konden, maar moesten spreken.

Jezus begon niet te zeggen: Ik ben de Christus.

Eerst in Caesarea Philippi, toen Hij het kruis al tegen ging, heeft Hij gevraagd: „wie zeggen de menschen, dat Ik, de Zoon des menschen, ben?“ De scharen, die de woorden Gods wel gehoord, maar niet in den dieperen zin ontvangen hadden, waren niet verder gekomen dan tot de erkenning, dat Jezus mogelijk Elias of een van de profeten was.

Toen vroeg de Heiland Zijn jongeren: maar gijlieden, wie zegt gij, dat Ik ben?

Dit was, psychologisch gerekend, het groote oogenblik.

Nu was de geboorteur van het belijden aangebroken.

Nu moest het verborgene geopenbaard worden. De gegeven woorden moesten teruggegeven worden.

Dat is geschied, in Petrus' bekende belijdenis: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.“

Toen heeft Jezus gezien de vrucht der gegeven en ontvangen Godswoorden.

„Zalig zijt gij, Simon Bar Jona, vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is.“

Daarvoor dankte onze hoogste Profeet en Leeraar den Vader.

Die belijdenis nu, door de woorden Gods gewekt in het hart, omvat tweemaal. Ten eerste, dat Christus van den Vader uitgegaan is. En ten tweede, dat Hij van Hem is gezonden. Dat is niet hetzelfde. Immers in het feit, dat Hij van den Vader uitging, ligt nog niet, dat Hij van Hem is gezonden.

Voor de jongeren moest er eerst helderheid zijn over de vraag: vanwaar komt Hij? Van Bethlehem, van Nazareth? Of uit den hemel? Van den Vader? En nu weten zij het zeker: Deze Jezus kwam van den Vader. Ze hadden Hem innig lief, met heel hun ziel. Maar dat was niet genoeg. Die liefde moest iets anders zijn dan een schoone droom. Zij moest rusten in geloof aan den gekomen Zoon van God. Daarom zegt Jezus tot hen: „De Vader zelf heeft u lief, dewijl gij Mij liefgehad hebt en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan.“

Om die vaste overtuiging was het Jezus te doen geweest bij Zijn onderwijs: Ik ben van den Vader uitgegaan, en ben in de wereld gekomen, wederom verlaat Ik de wereld en ga henen tot den Vader.

En wat antwoorden dan de discipelen? Nu weten wij, dat Gij alle dingen weet. Hierom gelooven wij, dat Gij van God uitgegaan zijt.

Hoe welbehagelijk is deze belijdenis in het oor van Christus. Voor die bekentenis dankt Hij den Vader. Hij weet, dit is geen lippenwerk, maar taal uit de ziel.

Maar zalig is deze geloofswetenschap voor Zijn volgelingen.

Niemand kon in den hemel opklimmen om de woorden Gods vandaan te halen. Maar Christus heeft de wolken gescheurd en is neergedaald om ze ons te brengen.

En dan: Hij is niet slechts gekomen. Hij is gezonden. Zijn heilige missie, Zijn hoog apostolaat was te brengen de verlossingswoorden, het evangelie der zaligheid. Die zending heeft Hij vervuld in woord en werk en wonder, in Zijn nood en dood, door Zijn kribbe en kruis, door Zijn onderwijzen en voorbede, door Zijn opstanding en hemelvaart heen.

Nu is Zijn werk voltooid. Zijn zending heeft haar doel bereikt.

En terwijl Hij zelf heenging, heeft Hij die gezegende Godswoorden als schat aan Zijn volk achtergelaten, opdat ze eeuw in eeuw uit dezelfde uitwerking zouden hebben als bij de discipelen. Is dat óók ons genoeg? Leeft Zijn leven niet in Zijn Woord?

Dit is toch het eeuwige leven, dat zij U kennen, den eenigen, waarachtigen God en Jezus Christus dien Gij gezonden hebt.

Zoeken wij dan geen zekerheid buiten die gegeven, ontvangen, beliden woorden!

Hebben wij die schatten der openbaring uit Jezus' hand aangenomen?

Dat kan alleen door waar geloof, door genade-werk des H. Geestes.

Zoeken we in die woorden onze dagelijksche zielvreugd? Zijn ze ons tot spijsdag en nacht?

Alle andere middelen om de dingen Gods zeker te weten falen.

Tot wien zullen we heengaan? Hij heeft de woorden des eeuwigen levens.

Geeft die woorden dan terug aan uw Heiland. Dat kan door Hem te belijden als uitgegaan van den Vader, als Gezondene des Vaders.

Dan zal het wonder zijn: terwijl ge die woorden Hem dankend teruggeeft, behoeft ge ze zelf niet te verliezen. De belijdenis maakt het geloof niet armer, maar rijker.

Ge zult dan vrede hebben in Hem.

En Hij, die voor ons biddt, dat ons geloof niet ophoude, Hij zal ook voor ons den Vader danken: Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U niet gekend, maar Ik heb U gekend; en deze hebben bekend, dat Gij Mij gezonden hebt. En Ik heb hun Uwen Naam bekend gemaakt en Ik zal hem bekend maken, opdat de liefde, waarmede Gij Mij liefgehad hebt in hen zij en Ik in hen.

F. C. M.

KERKELIJK LEVEN.

De loochening der Gemeene Gratie.

III.

In Amerika is onder de Gereformeerde broeders ernstig geschil gerezen over het leerstuk van de Gemeene Gratie.

Er zijn er, die meenen, dat deze leer onschijnbaarlijk is en daarom de Gemeene Gratie loochenen.

De stand van de kwestie wordt uiteengezet in de brochure van Ds J. K. van Baalen: „De loochening der Gemeene Gratie, Gereformerd of Doopersch.“

Ds van Baalen ziet in dit geschil een beginselstrijd tusschen Calvinisme en Anabaptisme en meent, dat in Hollandse kringen in Amerika nog maar al te veel van den Dooperschen zandsteen te bespeuren valt.

Om onze lezers voor te lichten, volgen we den schrijver op den voet.

We wenschen echter deze zaak geheel los te maken van den Jansen-kwestie.

Ook werpen we ons niet als scheidsrechter tusschen de Amerikaanse broeders op.

Daarom blijven hun personen buiten geding.

Zij, die in Amerika de Gemeene Gratie loochenen, zetten de uitspraken van godgeleerden als Kuyper en Bavinck, in deze kwestie eenzijdig op zij en betoonen daarbij niet steeds het verschuldigde respect.

Voor hen is het Noachitische Verbond een verband van particuliere genade.

Ook wordt volgens hen, het leven der wedergeboorte niet gedragen door het leven uit de schepping. Evenmin is ook het verbond der bijzondere genade aan alle zijden omringd door een algemeene genade, gelijk een kern door zijn holster.

Er bestaat, zoo gaan zij verder, geen genade, dan in het bloed van Christus en in den natuurlijke mensch is er van vatbaarheid voor genade in het hart geen sprake.

Tot den natuurlijke mensch vloeien wel uitwendige zegeningen, welke voor den geloovige bestemd zijn, al, maar die zegeningen verkeerden voor hem in een vloek.

Heeft Ds van Baalen hiermee het gevoel van hen, die de Gemeene Gratie loochenen, uiteengezet, zoo gaat hij tot bestrijding ervan over en wijdt daar aan het overige van zijn brochure.

We willen zijn bezwaren als in vogelvlucht overzien.

Hij wijst er op, dat zij, die de Gemeene Gratie bestrijden, het vooral doen op dezen grond, dat het hun „inconceivable“, ondenkbaar, onbegrijpelijk voorkomt, dat God buiten Christus om genade zou bewijzen. Dit noemt hij rationalisme. En of men er al aan toevoegt: „in het licht van de Schrift“, onbegrijpelijk, maakt voor hem geen verschil, omdat vele rationalisten eveneens op den Bijbel teruggaan, maar aan hun ratio, hun rede, de beslissing overlaten.

En wat het beroep op de Schrift aangaat, brengt hij naar voren, dat men slechts één tekst aanhaalt, n.l. Rom. 9:9-13, waarin gesproken wordt over de verkiezing van Jakob en de verwerping van Ezau.

Daaruit leidt hij af, dat de bestrijders der Gemeene Gratie een „single-track theology“, een theologie langs één rail, één lijn huldigen, terwijl de Schrift twee rails, twee lijnen doet zien.

De loochening der Gemeene Gratie gaat eenzijdig uit, zoo betoogt hij nader, van de leer der verkiezing en verwerping. En nu wordt die leer door

hem van

hem de S

Al kun

daarom k

zeer wel

these tuss

Zijn liefde

God niet

„Hoe b

zij, ge mo

bouwen“.

Maar h

n.l., dat z

Zij moete

van gen

als nigt

soort van

Hij wraa

als zoode

anderen t

tekst als

die eens

gaven ges

Hier toch

lijke zegen

volmaakte

de vraag

tot een ui

ons oorde

den voort

maken“.

Hij stel

chening d

ten of toe

wel in st

te volbrin

dat willen

bedervend

willen ze

weinigje

mensch te

den, dat

naam ka

er toe op

zagen, d

tenen niet

soort lief

ben!“

Had Dr

dochter h

ze toen go

ten antwo

Mozes he

niet weter

moeten l

ze zich v

stervend

verantwo

kindke z

tot haar

Een soe

het boek

boek Jona

vloeiend v

die tot e

prodiking

wat het

dat zij z

het bero

sproken h

Overige

de Schrift

van Geref

ten, dat z

recht van

met de m

worden b

Hiermee

Amerika

gebracht

We hog

hoe naar

geoorde

Op gez

„Bergop

van Geref

Het bla

Er

bijzond

voor

Wel

begin

maar

1884

„de th

een ge

woord

men c

raad

tweede

minde

in zijn

als de

is zija

naar h

zijn p

noodza

nen al

heeft